

Ljubljanski obertniski razstavi smo zvedili več mizarjev, ki take vložnice lepo izdeljujejo: eniga pa ni bilo zraven, ki se zamore po pravici mojster tega rokodelstva imenovati, in ta je Tomaž Jugovic, mizar pri fari v Loki. On je v krasno dvorano (Saal) Vithalmoviga koliseuma zvunej mesta v Ljubljani naredil pisane tlà s tako ličnimi in enakomernimi vložnicami, de ena zraven druge tako leži, kakor de bi bile cele tlà le iz eniga kosa narejene. Tù pač zamoremo reči, de delo mojstra hvali. Kér je tudi cena tega izdelka pravna, zasluži imé tega mojstra po deželi razglašeno biti, ki si bo gotovo prizadeval s svojimi izdelki našo pohvalo zaslužiti.

Vredništvo.

Dopis iz Koprivnika na Dolenskim.

Pretečeni tedin sim bil v neki družni možakov, ki so čudovite reči perpovedovali, de jim skorej verjéti nisim mogel. Perpovedovali so mi in me za pomén tega vpraševali, de semtertje namesto jeseni, se nam pomlad povračuje. V néki vasi, ne deleč od tukej, bôb, kteriga so miši si po luknjah za zimski preživež nanesele, zelení, pa kaj! cvete tudi in velik naraša. Ognjiti korún, kteriga so žene semtertje po njivah odbrale in za nikakoršino rabo zavèrgle, je ozelenel in tako visoko narastel, de ko bi zimski čas ne nastajal, bi ga bile z grobi obsule. Léška poka in zelen bérst poganja. Jez tega nisim mogel verjéti; pa domú gréde, se nekoliko po leševji ogledujem, in v svoj čud vidim, de možaki niso lagali. Vidil sim, de léškove mladike debéle bucke imajo, kakor v spomladanskim časi; še domú sim jih nekaj pernésel in jih po hiši kazal okrog.

Kaj bo iz tega? Dobro ali hudo? Bog nar bolj vé, v kteriga rokah smo vsi in cela natóra! Jez takole mislim: De natóra norí. — Ali mislim, de zima ji bo kmalo rogé potolkla, in njeni narosti konec storila!

Pri nas je korún bolj bolan, kakor pak gnjil; ako-ravno ga je res obilo ljudém pognjilo. Répa in zelje sta tukej kakor korún v eni osoji dozorela, vender pa v kadéh, kakor so nas nekteri strašili, ne gnjijeta. Le po nekterih vaséh je ljudém naribana répa v kadéh sognjila. Res de repa in zelje nimata tiste krepkosti, kakor po navadi, ali vender sta dobre kislobe. Po hribih, to je stermih njivah, je tukej korún semtertje zdravši, kakor pak v ravnica in na debelim polji.

De je korún uši imel je res; pa de bi uši vzrok gnjilobe bile, je bôsa. Niso uši bile vzrok gnjilobe ne, ampak gnjiloba je bila vzrok uši. Kjer je gnjiloba, tam se tudi merčes dobí.

Bog daj, de bi prihodnje léto vse drugači bilo. Letašnja spomlad nam je vsiga dosti obétala, pa se je pomalim skazala. Vina imamo dovelj, in tudi še dobriga. Škoda! de je o tergatvi preveč dežja bilo. Kdor ga je obilno in dobriga perdélal, se grozno ž njim baha in ga po 6 gold. véder, to je 40 bokalov, cení. Naj le baha kakor hoče z njim, saj se nam pomlad že naprej ponuja. — Mislim, kader bo njéni čas prišel, bo že dragolétnikom tèrnik na rivce zasadila! — M.

Dopis iz Kokre blizo Koroškiga.

Gospod A. Švener, fužinski oskerbnik, so nam unidan poslali zelšinih slovenskih imén, ki so na Koroški meji navadne, za ktere se Jim práv lepo zahvalimo. Pri ti priliki so nam tudi na znanje dali, de v Kokri in po celim Jezeri, kjer vedno čist in zdrav zrak prebivavce okrepčuje, je letas korúna gnjiloba hudo razsajala; zelje je večidel zdravo ostalo, pa tudi sadje popolnoma zdravo bilo in 4 tedne poprej, kakor druge leta dozorelo; ravno taka je bila tudi z žitami. Ljudje nikdar ne pomnijo tako zgodne letine.

Oglas

milostljiviga Ljubljanskiga kneza in škofa
zastran Alojzjevša.

(Dalje.)

Naša sveta cerkev nam je po vesolnim Tridentinskim zboru nar bolj gotovo sredstvo v ta namen naznaila, kér je napravo duhovnih mladenšnic per vsaki škofii ukazala (seja XXIII. od popravlj. pogl. 18.) in od tega s sledečimi besedami govorila:

„Kér je mladost, ako se práv ne napeljuje, silno „nagnjena k posvetnemu veselju, in kér nikdar popolnoma „in brez velike in posebne pomoči vsigamogočniga Boga, „v pravim duhovskim zaderžanji ne obstane, ako se že od „mladih let, preden še grešna razvada vsiga človeka ne „popači, v pobožnosti in sveti véri ne pervaja; zato sveti „zbor veleval, de so vse škofijske, viši-škofijske in vse „druge cerkve večiga iména zavezane, svojimu premo- „ženju in velikosti škofije primerno število mladenčkov „iz mesta, iz škofije, ali, ako jih ondi ni dobiti, iz cele „dežele v sobivališi, ki naj ga v ta namén blizo ime- „novanih cerkvá, ali v kakim drugim perpravnim kraji škof „odloči, hrániti, pobožno izrediti in v duhovskih vednostih „izučiti. V to sobivališi pa naj se vzamejo taki, ki so „saj dvanajst let stari in zakonsko rojeni, ki dovoljno brati „in pisati znajo, in kterih lastnosti in volja upanje dajo, „de se bodo cerkveni službi za zmirej vdali. Sveti zbor „hoče, de naj se zlasti ubogih otroci izvolijo, vender tudi „otrokam bogatih staršev sprejeme v mladenšnico ne „brani, ako se le s svojimi potroški živé, in v zaderža- „nji kažejo, de hočejo Bogu in cerkvi služiti.“

Ako tudi postavimo, de bi se po dosedanjim ravnanji prava izreja mladosti tolikanj ne skazila, temuč de bi se, zraven potrebniga izobraženja duha, tudi spodobno življenje, pobožno mišljenje, in pravo zaderžanje učencov po móči doseglo; vender to še ni tista izreja, kakoršne za prihodnje duhovne želimo, in kakoršno zgorej oznanjene važne besede v Tridentu zbranih Očetov za potrebno spoznajo.

De mladi ljudje — ktéri so prihodnji duhovni vodniki namenjeni zraven zvestiga opravljanja svoje službe, tudi ljudstvu v izgled tistih čednost biti, ki jih imajo učiti in razširjati — posebniga varstva in oskerbovanja svojiga zaderžanja potrebujejo, se tako malo more odreči, kakor de je zavoljo posebniga zatajevanja in mnogih zgubičkov, ki jih stan katoljskih mašnikov tirja, uterjevanja človeškiga počutstva in pokrepčevanja volje že od mladih let potreba, h čimur se po dosedanjih potih le slabo ali clo nikakoršino vodstvo, v duhovni mladenšnici pa, kakor jo je sveti Tridentinski zbor na znanje dal, dovoljno napeljevanje najde.

Vednosti se od učencov v sedanjih časih sploh čedalje več tirja. Jez taciga napredovanja nikjer in nikdar očital ali grajal ne bom, marveč še le želim, de tudi prihodnji služabniki cerkve, ki imajo v sredi vesolne posvetne učenosti za kraljestvo Božje delati, bi se te vednosti povlastili. Iz tega pa se ravno očitno previdi, de v bogoslovske šole namenjeni učenci latinskih in modroslovskih šol, ki so večidel le iz nižjih in srednjih stancv, in le prepogosto od nadlog in skerbí za živež v svojim izobraženju zaderževani, si bodo potrebne vednosti gotovo ložeje in obširniši pridobili, ako so v mladenšnici s vsim preskerbljeni in varvani, kjer imajo le s svojim naukam opraviti, in kolikor v ti reči sami ne dohajajo, zamorejo s pomočjo poménkov in vsakdanjiga ponovljeniga podučjenja doseči.

Kér ves ves namen naše svete cerkve gre na zboljšanje človeštva po sveti véri in pobožnim djanji, in kér je tedej njena prva dolžnost, skerb iméti za izobraženje svojih k izpeljanju tega visokiga poklica odločenih služabnikov, to izobraženje pa, kakor tudi uno zastran